

LEYLEK AHDİ

Ayşe ÜNÜVAR

Taş evin koynuna sığınmış mahrem perdeyi araladı. Varıp içeriye, odanın orta yerine doldu gün ışığı. Geç kalmışlık hissi uyandı yüreğinde. Gömme pencerenin böğrüne saklanmış sardunya çiçeklerinin kokusunu ilk duyuyormuş gibi oldu nefesi. Her seferinde yeniden duyar içine çekti bu kokuyu. Ayrı bir ayrılık vardı bu kan pembesi çiçekte. Kendini bildi bileli o dağıtırdı bu çiçekleri mahalle komşularının evlerine. Yetişkin dallarını bir bir ayırır, çay bardağına ıslatır, filiz vermesini bekler, ilk filizi görünce de biriktirdiği eski deterjan kutularına dağdan getirdiği toprakları katıp yeni bir komşuya yeni bir çiçek aşı ederdi. Çiçeğin tutup toprağa alıştığını taze gelen ilk yapraktan bilir, sonra hemen yeni yerine bir isteyene ulaştırırdı. Aşı çiçeği kadar dantelleri de meşhurdu. Kirazlı, çilekli, çarkıfelek, Türkan Şoray kirpiği, kesme şeker, bir top inci modellerini ondan iyi örebilen olmazdı. Severdi. Sevilirdi. Yoğurda maya ondan istenir, bir kaşık helva ona kardırılırdı. Ayrı bir şey vardı onda. Yüreğinde bir ötelik... Teninde taze fındık kokusu... Bundan sebep taze bebeklerin kundağı ilk ona verilirdi. Der top eder, tüm kızlarının çeyizini sandıklardı. İçine sardunya yaprağı koymayı ihmal etmeden. Güve gelmezdi bu yaprağın kokusuna da heder olmazdı ne vakit saklansa kız kısmının çeyizi. Bilirdi. Öyle derdi arkası sıra, mahallenin herifleri bile. Kem nazar etmezdi ona kurt, kuş, kel serçe. Tenden çok kıymet verirdi, işte, o bildiği ve bilmediği her nefese. Hürmet, gönlünün içine nakşedilmiş, derdi büyükler. Ne vardı ne aldılar, derlerdi bir de. Nasılsa onu bilememiş, kaçmış gitmiş, eskindenmiş, bir sevdiği varmış gibi şeyler de söylerlerdi işte... Lafügüzaf aslında. Aldırmaz. İçine sindirmez. Başkaca sebeplerim var, der gibi yürür giderdi lafı duyduğu ya da lafın geldiği her vakit. Çiçeklerdi onun işi. Sardunyalar. Ağaclar. Kuşlar. Yerdekilere, göktekilere. Sürünenler

ve uçanlar. Sevdalıydı kanadı olan her şeye. Onların yürekleri kanatlarında, derdi. Bilir bilmez konuşmadan, gözünü hep onların üzerinde gezdirerek yapardı bunu. Yuvalarını kurmalarına bakar. Yavrularına solucanı parça pinçik edip tıkıştırılmalarındaki ahengi insanların anlayamayacağını düşünür, kurar. Kurar, ağlar ve yeniden heves ederdi yaşamın rengine kanmaya. Ah, içindeki bu heves bir gün onu öldürecekti de hiç bilmez gibi direnirdi.

Yine aynı sabahlardan bir sabahtı. Aylardan nisan. Günlerden cuma. İlk kokluyormuş gibi duyduğunda sardunyaları, tül perdeyi sonuna kadar sıyırdığında oldu bu olanlar. Karşıdaki eski kafesli evin damına leylekler gelmişti. Biri iniyor, biri kalkıyor, uzun gagalarıyla çer çöpü yuva ediyorlardı. O vakit onlar da gelmişlerdi. Kendi leylekleri. İvedi etti. İki adımda yan odaya geçip gri tülü sıyırdı. Baktı. Derinleşti ruhu. Hep ağlamaya hazır gözleri, iki kere buğulandı. Onun leylekleri gelmemişti. Erkendi zahar onlar için. İçini çekti, kendini topladı. Mutfağa gidip bir çay koydu. Kahvaltıya, dip eve yeni taşınan hanım gelecekti. Ne var ne yok hazır etti. Çaydanlık ümüğüne kadar demin tadına varırken, ahşap kapı gümbür gümbür vurulunca eski merdivenin başından kilide takılı ipi çekti. Komşu buyurdu geldi, merdivenleri çıktı. İki lafın belini kıra kıra yediler içtiler. Sonra salona, sardunyalardan olduğu odaya geçtiler. Yeni komşuya, yeni bir aşu uzattı. Elleriyle getirecekti ama zaman olmamıştı. Yeni komşu gönül koymamıştı zaten. Sevindi. Gülümseyerek çıktı. Diğer odaya geçip karşıdaki beton aydınlatma direğinin tepesine baktı. Yoktu. Ne gelen ne giden ne uçan ne uçmayan... Bir rüzgâr çıktı o vakit. Yeri göğe, göğü yere vurdu. Erken zahar, dedi misafirin yanına geçti. İki lafın daha beli kırıldı. Ürkek, bekleyen, çağırın, buğulu gözlerin arkasında bir şey sezen komşu kadın ayaklandı. Merdiven başında “İnmeyesin kendim bulurum yolu.” dedi ve vardı yoluna gitti. Eseflendi ardı sıra. Ayıp mı olmuştu? Eskiler olsa onu bilir, anlarlardı. Bu komşu yeni gelmişti. Kendince ne düşünmüş, nasıl alınmıştı kim bilir? Neyse, nasılsa gönlünü alırım, dedi. Fark etmeden basamakları aşağı inmiş, kapı eşiğinde aralıktan bakakalmıştı. İnmişken karşı kafese baktı. O leylekler, canhıraş ne var ne yoksa yuvaya yağmaya devam ediyorlardı. Dışının ağzında mavi bir çaput, erkeğin ağzında su borularının ağzını sıkıştırmak için kullanılan lif lif pörsümüş keten iplik sarmalını görünce merdiveni iki adım edip yukarı çıktı. O odaya geçip yenden seyretti beton direğin tepesini. Yine ne gelen vardı ne giden...

O gün gelmediler. Ertesi gün de. Ondan sonraki gün de. Gelmeyeceklerdi demek. Vakit ermiş, nisan gün saymaya yemin etmiş ama ona yıllardır komşuluk eden leylek ailesi gelmemişti. Bir şeyi mi eksik etmişti? Kem ba-

kan, yavrularına taş atan, kovalayan, ses eden mi olmuştu? Kim bilir? Olmazdı. Olamazdı. Yapmazdı buranın ne çocuğu ne büyüğü. Hele türbeye sırtını dayamış bu beton direğin başını yuva saymış, yıl geçmiş, ay geçmiş, gelişlerini hiç sektirmemişken... Yapmazlardı. Olmazdı. Akraba saymıştı onları kendine. Bir bir kabul edip gönlüne evlat kılmıştı o yavruları. Çalı çırpı koyardı eski yıkık evin duvarına. Bazen de çal çaput. Sırf onlar geldiğinde hoş geldin hediyesi olsun diye. Aklına gelince koşup indi merdiveni. Yolun karşısına atlayıp eski duvara asıldı kollarıyla. İşte oradaydı çal çaput ve de çalı çırpı. Koyduğu gün gibi duruyorlardı. İyi, dedi içinden, öteki leylekler -kafesli evin leylekleri- almamış bari... Yürüdü gitti. Gece oldu. Hiç uyumadan sabahı etti. İlk ışıklarla gözünü cama dayadı. Yine yoklardı. Bir koşu indi merdiveni, vardı asıldı duvara. Çal çaput da çalı çırpı da yerli yerinde duruyordu...

Gün geçti. Gece oldu. Vardı. Durdu. Yanıldı. Böyle olmazdı. Neden yoklardı? Herkesin bir beklediği, herkesin bir geleni vardı oysa. O her sene bekler, beklediği her sene gelirdi. Kızdırmıştı onları, kırmıştı belki de. Oysa çal çaputlarını da çalı çırpılarını da eksik etmemişti bugüne kadar. Allah var onlar da hep beğenmiş, almışlardı onun hediyelerini... Ne olmuştu peki? Neden araya ayrılık girmişti? Bir bilseydi. Ah bir bilebilseydi neden geç kaldıklarını... İçi daha rahat edecekti. Şu dünyada kimi vardı onlardan başka. Onun için kanat çırpın candan öte hısım saydıydı onları. Şimdi neden böyle olmuştu? Günler, günleri kovaladı. Geceler, kendi içinde zamanın sırrını ayan etmeye yeminliydi sanki. Bilemedi. Bir bilene bir büyüğe danışmalıydı belki. İyi de deli derlerdi ona. Bir leylek ailesini hısımdan saydı diye. Sustu bekledi. Bekledi gün ağardı. İndi baktı gelmemişlerdi. Hediyeleri hâlâ yerinde duruyordu. Başka günler, başka günlere eklendi. Daha erken vardı bir sabah beton direğin dibine. Gelmişlerdi sanki. Bir kanat gördü. Uzaklaştı, direğin tepesine dikti gözlerini. İşte onlardan biriydi bu. Yalnızdı. Yalnız gelmişti. Demek eşinin başına bir hâl gelmişti. Dişi olan olduğunu sıska olduğundan sezdi. Sevindi. Günü gün etti. Vardı geldi, direğin başından alamadı gözlerini. Yakına vardığında dişi leylek de ona bakıyordu. "Peki, neden yalnızsın?" dedi. Sen neden yalnızsın, der gibi baktı leylek... Üç gün geçti; her gündüz, her gece o leylek, o direğin başından gitmedi. Bir hâl vardı, evet ama nece hâldi, kim anlardı bu hâlden, bilemedi. Dördüncü gün oradaydı leylek. Beşinci gün de. Altıncı gün havalandı, açtı kanatlarını göğün derinliklerine ve uçtu gitti. Altı günde kurulmuş dünya, derdi büyükler; bunda bir hâl vardı da bu hâlden kim anlardı yine bilemedi. Yine bilemedi. Gözünün içine baka baka uçup gitmişti dişi leylek ve diğer günler de bir daha gelmedi.

O hep bekledi. Bekledi. Gece camda, gündüz direğin dibinde... Görenler hayrolsun demeden edemedi de o hiç ses etmedi. Gelmeyişin ikinci altı gününde direğin öte yanına vardı. Tek bir dal vardı uzayıp yere doğru sarkan, anlam veremedi. Baktı, baktı. Sonra içine aktı gözyaşları. Uzun dalın altında, beton direği diğer direğe bağlayan ikinci hattın bağlantı yerinden bir baş uzanmış ona bakıyordu. Baktı, baktı. O küçük baştaki göz de ona bakıyordu. Güvercindi bu. Ak güvercin. Hani efsunlu sayılanlardan. Anladı. Gülümsedi. Güvercin gizlice yuva etmişti ya beton direği, ondan sebep kuş kuşu bildi, anladı ve yuva kurmadı yuva üstüne...

Daha bir hısım saydı, o günden sonra; o leylekleri de aradı, aradı bir gün bir başka kuytuda buldu aradıklarını... Yuva üzerine yuva kurmayanları hısım belledi o vakitten gayri o mahalle...